

Vestre Viken HF
Helse Sør-Øst

HELSE SØR-ØST

Jens tilbake til skolen,
via godt samarbeid,
vilje til nytenkning,
økonomi og
et akvarium!

Torhild Lien
BUP

Vestre Viken HF
Helse Sør-Øst

HELSE SØR-ØST

- Jens født 1997
- Henvist til BUP i 2002 fra Hab.team
- Asperger diagnose etter utredning, men usikkerhet rundt dette, vil ikke på BUP
- Jens "lurer" mange med sin verbatatferd "Hundre i stil og null i innhold"
- Er "oversensitiv" for lyd- syns- lukt- og sensoriske stimuli
- Sliter med mye angst som gir seg utslag i timevis med "verbale utageringer", sinne og gråt
- Er synshemmet og mister orienteringsevnen uten briller

Vestre Viken HF
Helse Sør-Øst

HELSE SØR-ØST

Jens har problemer med å:

- Forstå/oppfatte sosial interaksjon
- Gi uttrykk for at han ikke vil noe eller er redd
- Takle endringer i omgivelsene og rutiner
- Forstå hva som blir sagt og misforstår ofte
- Regulere egne følelser, blir veldig ut av seg, angstfull og sinna
- Prøve om igjen når "situasjonen" ikke har fungert
- Å bli "rettesatt"

Vestre Viken HF
Helse Sør-Øst

HELSE SØR-ØST

- Overgang til skole var vanskelig
- Flink lærer og assistent og godt planlagt skoletilbud fungerte til dels bra
- Etter bytte av skole og lærer/assistent fikk han økende problemer med å fungere både sosialt og faglig (2006/7)
- Får eget rom ved siden av klasserommet
- Mye frustrasjon og uro hjemme pga skolesituasjonen, Jens vil ikke på skolen
- Mange mailer fra far til rektor og PPT ansatt (kopier til BUP) skoleåret 07/08

Vestre Viken HF
Helse Sør-Øst

HELSE SØR-ØST

- 08.01.08 Mekling fra Regionalt fagmiljø for autisme, helse Sør-Øst, Oslo universitets sykehus, Ullevål
- Fokus på:
- Lytte ut alle partene
- Tillitsbygging mellom partene
- Få partene til å møtes, jobbe frem felles løsninger for Jens
- Veiledning ift "klok møteatferd" – Hva er viktig for deg å få frem i dette møtet?
- Hjelp til å forstå guttens diagnose
- Resultater ikke intensjoner

Vestre Viken HF
Helse Sør-Øst

HELSE SØR-ØST

- Foreldrene ønsker at saksansvarlig på BUP søker hjelp fra BUPA/Lerberg (ventetid)
- Undertegnede inn i saken september -08
- Fra 01.09.08 – 10.09.08: 22 journalnotater!
- Konfliktfylte, vanskelige ansvarsgruppe møter
- BUP har fokus på at Jens må utredes igjen, mistanke om "feil" diagnose
- Gjennomfører WISC-III, Jens møter 3 ganger og jobber godt på BUP (desember 08)
- Vernepleier inn i lærerstillingen

Wisc III
Helse og Sørøst

- Mange episoder på skolen i slutten av januar og Jens nekter helt å gå på skolen
- Prøver med hjemmeundervisning, men Jens vil ikke se verken Vpl eller assistent
- Tar frem kniv etter å ha blitt presset til å møte dem
- Rektor melder bekymring til Barnevernstjenesten i kommunen
- Foreldrene opplever dette som en STOR belastning
- BUPA/Lerberg inn i saken februar -09
- Mannlig lærer har hjemmeundervisning med Jens 4 t i uken fra april -09, jobber prosjektrettet

Wisc III
Helse og Sørøst

WISC-III resultater

- Verbal forståelse: 23.9 percentilen
- Perseptuell organisering: 0.1
- Oppmerksomhet: 26.9
- Hurtighet: 0.1
- Ekstremt ujevn profil
- Store vansker i forhold til å bearbeide informasjon, tenke ut løsninger og å løse oppg.
- Svært kort utholdenhet og langsomt tempo
- Store visuospasiale vansker

Wisc III
Helse og Sørøst

Vineland II foreldre intervju

Gir et mål på tilpassningsferdigheter

- Kommunikasjonsferdigheter: reseptivt, ekspressivt, lese og skrive.
- Dagliglivets ferdigheter: ta vare på seg selv, hjelpe til hjemme, mestre omgivelsene.
- Sosiale ferdigheter: relasjon til andre, lek og fritid, tilpassning via ansvarlighet og omtanke
- Stander skåre på 63
- **Autismespekter og lett psykisk utviklingshemming som nye diagnoser etter samlet vurdering av WISC-III og Vineland II**
- **Tilleggsdiagnose: ANGST**

Wisc III
Helse og Sørøst

Relasjonsbygging til: -Foreldrene, -Samarbeidspartnere og Jens

Relasjon – Forhold til og mellom mennesker

- Anvendt atferdsanalyse er basert på generelle prinsipper for hva som påvirker atferd
- Relasjonelle ferdigheter er neppe hevet over læring!
- Relasjonell atferd kan operasjonaliseres og trenes på.

Wisc III
Helse og Sørøst

Funksjonell verbal atferd

- Mange gode atferdsanalytiske tiltak rettet mot brukers funksjonelle verbalatferd
- Til nå, lite fokus på analyse og funksjonalitet i tjenesteyters kommunikasjon med bruker, pårørende og samarbeidspartnere
- Lytteratferd
- Snakkeratferd
- Hvordan forholder jeg meg til historikk og nå-situasjon når det gjelder bruker, pårørende og samarbeidspartnere?

Wisc III
Helse og Sørøst

Relasjon til foreldrene

- Lytte til deres historie
- Gjenta det jeg har oppfattet som viktig for dem nå, høre om dette stemmer
- Bekrefte foreldrenes vanskelige situasjon
- Ha faglig tyngde i svar om fagspørsmål foreldrene stiller
- Formidle klart hva jeg kan bidra med for å få endret situasjonen, og ha tro på dette
- Observere emosjoner hos foreldrene og møte dette rolig.
- Jobbe frem tiltak som kan dempe uro/angst.

Mål: Være en støttespiller for familien og spesielt mor

- Analysere via samtaler og egne vurderinger hvordan jeg kan bidra til å ivareta behov.
- Tiltak:
 - ukentlige samtaler med mor, da hun er den viktigste omsorgspersonen for sønnen
 - fokus på å lytte mor ut i starten på samtalen
 - eget fokus på snakkeferd som forsterker mors mestringsstrategier
 - komme frem til aktuelle løsninger på kort sikt
 - prioritere "haste møter" ved behov

Relasjon til samarbeidspartnere

- Lytte til deres historie
- Gjenta det jeg har oppfattet som viktig for dem nå, sjekke om dette stemmer
- Bekrefte samarbeidspartners vanskelige situasjon
- Ha faglig tyngde i svar om fagspørsmål
- Formidle klart hva jeg kan bidra med for å få endret situasjonen
- Lytte til hva de ulike partene mener at de kan bidra med for å endre situasjonen
- Avklare hva vi ikke har mulighet til å gjøre noe med nå (økonomi, ressurser, variabler)

Tiltak må oppfattes som relevante for systemets behov, og må lett kunne omsettes i konkret handling som passer i miljøet

(Foxx 1996)

Forsterke opp god relasjonsatferd samarbeidspartene i mellom

- Analysere egen snakking, hva fremmer god relasjon
- Analysere situasjonen på ukentlige fagmøter, få en felles forståelse
- Felles forståelse ang. konfliktnivå og alliansebygging
- Utarbeide felles tiltak for håndtering av familiens/fars frustrasjon (mail osv)
- Definere hva vi kan gjøre noe med nå og hvem som gjør hva
- Ansvarsgruppe møter hver 14 dag

Relasjon til Jens

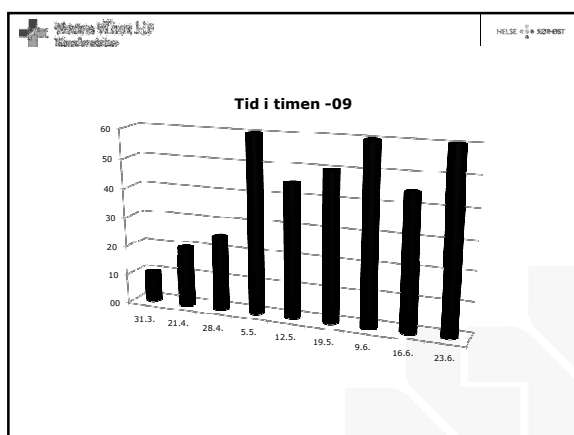
- Veiledning fra mor til meg om hvordan bygge en god relasjon til Jens, hans interesser
- Mor motiverer Jens hjemme til å dra til meg
 - vektlegger at dette er en hjelp for ham
 - en aktivitet på dagtid, er ikke på skolen
- Strategier i samhandlingen:
 - "venterom" foran min kontordør
 - samtaler om felles interesser for å bygge relasjon

- Jens motivert for å jobbe med: "Jeg er noe helt spesielt" (Peter Vermaulen)
- Psykoedukativt perspektiv: bli kjent med seg selv og egen diagnose, lære mestringstaregier
- Fjerning av ordet OPPGAVE fra materialet
- Jens er med og avtaler antall sider
- Jens får avslutte timen når han vil:
negativ forsterker: å få gå
- Avtaler alltid ny time for Jens med mor
- Ringer eller mailer mor for å høre om eventuelle reaksjoner/strategier neste time
- Jens fortsetter med permen, mor rapporterer at han er "lettet" etter timene

Behov for å se på tilbudet til gutten med ny øyne

- Alle instanser opplever stort press i saken, tiltak rundt gutten gir ikke måloppnåelse
- BUP og BUPA/Lerberg ber om møte med Rektor, PPT, skolekontoret og Rådmann mai 2009
- Ønske om at kommunen bevilger penger til:
 - egen skolestue
 - to nye lærere med spesiell erfaring fra jobbing med personer med autismespekter problematikk

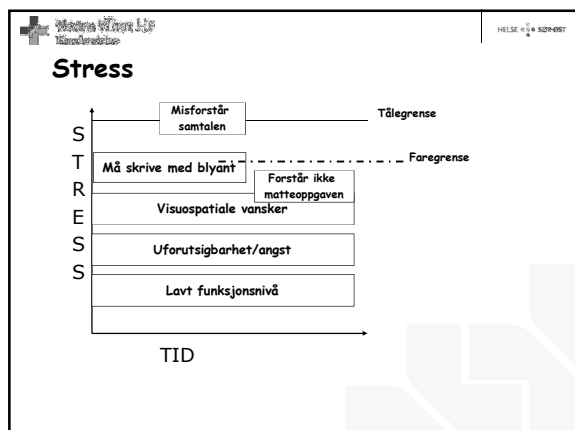

Gjennombrudd mai -09!

- Kommunen bevilger penger
- Rektor og PPT lager spennende annonse, og ansetter to kompetente lærere
- Egen skolestue/rom leies privat til Jens
- Prosjekt: "Jens tilbake til skolen"
- Aktører: Rektor, PPT, BUPA/Lerberg, BV, BUP og foreldrene
- BUP jobber med å få foreldrenes ideer til hvordan ivareta Jens best mulig på skolen
- Far kommer opp med ideen om et akvarie!

- Mor nøkkelperson for å få Jens tilbake til skolen, hele tiden fokus på å skulle fades ut
- Sakte tilvenning til stedet i løpet av sommeren: TIMING!
- Formøte med lærerne og prosjektgruppen, nøye innføring i Jens handikap og hvilke gode strategier som hjelper
- Utarbeidelse av kompetansemappe
- Enighet om å jobbe via prosjekt og bare bruk av PC,
- Dempe angst!! Ha klar plan A, B, og C
- Fokus på mestring

Jens stortrives i skolestua høsten -09!

- Barnevernstjenesten konkluderer med at de vil følge saken et år frem i tid med hjelpetiltak: bidra økonomisk for å få Jens til å gå på skolen
- kamera - lamineringsmaskin - akvarium - reisepenger og bidrag til konkrete prosjekter
- Lærerne gode på håndteringen av Jens:
- Hjelper ham å ta pauser
- Har plan A, B og C klart etter guttens dagsform
- Avslutter alltid dagen positivt.
- Korte dager, sakte timetall økning, mor fades ut
- Lærerne fast veiledning: Lerberg (avsluttet des. -08) og PPT, samt faste møter med mor og BUP

Jens stortrives i skolestua høst -09!
Uttaler 14.10: "Lærerne forstår meg"

- Jens første prosjekt ble å planlegge, regne ut og lage et budsjett for akvariet
- Reiste til Oslo og kjøpte inn til akvariet
- Jens står tidlig opp og vil til skolen hver dag!
- Lærerne hjelper ham å lage prosjektperm og de skriver "en sosial historie om prosjektet"
- Ramser opp alle de positive sidene ved Jens i prosjektet
- "Det som står skrevet, står for evig tid"!

Strakstiltak ved faresignaler:

- Far mailer!
- Lærerne er slitne
- Fagfolk imellom lurer på om vi gjør jobben vår

Da arrangerer vi et møte

Mål: Jens går på skolen

- Fra 4 klasse: perioder med stort fravær
- Høsten -08: stort fravær, ble hentet nesten daglig pga utagerende atferd
- Fra januar til juni -09: ikke på skolen, fra april 4 timer hjemmeundervisning pr uke

Skoleåret -09/-10:

- Ikke fravær
- Vil på skolen
- Har ikke utagert en eneste gang
- Har ikke blitt hentet før skoledagen er omme

Mange suksessfaktorer:

- Når noe ikke fungerer MÅ partene møtes!
- Fagpersoner fokus på å ikke utvikle konflikt forhold seg imellom, stole på hverandre
- Når mange dyktige fagfolk har prøvd mange ulike tiltak, men måloppnåelse uteblir, er det tid for å løfte saken opp i systemet!
- God utredning må relateres til brukers daglige atferd, for å forstå bedre
- Prosjekt "Jens tilbake til skolen" med klare mål og delmål
- Evaluering av skoletilbudet i ansvarsgruppemøter

+ **Vestre Viken HF**
Helse Vestregionen

HELSJE 01A SØR-ØST

Mange suksessfaktorer:

- Lytte til foreldrenes kunnskaper om egen sønn, men samtidig veilede dem slik at de håndterer utbrudd hjemme "klokere"
- Mor en viktig støttespiller for oss alle
- Være en god støttespiller for mor (familien)
- Fagfolk må tåle foreldres fortvilelse
 - Ukentlige møter mellom mor og lærere der uken evalueres og ny pedagogiske planer legges
- Veiledning fra PPT til lærerne hver 14 dag
- Startet med få timetall, SAKTE økning
- 4 års perspektiv på skoletilbudet

+ **Vestre Viken HF**
Helse Vestregionen

HELSJE 01A SØR-ØST

Jens tilbake til skolen,

**via godt samarbeid,
vilje til nytenkning,
økonomi og
et akvarium!**

Takk for meg

Torhild Lien
BUP

